

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	17.2.2005
Tekijä	Hannele Niemistö	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	132
Otsikko	Yrityksen yhteiskuntavastuu ja raportointi Vertaileva case-tutkimus TOK-yhtymän ja Keskimaan yhteiskuntavastuun raportoinneista		
Ohjaajat	KTT Vesa Partanen, KTM Erkki Vuorenmaa		

Tiivistelmä

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää yrityksen näkökulmasta yhteiskuntavastuuseen ja yhteiskuntavastuuraportointiin vaikuttavat tekijät ja raportin muodostamisen prosessit. Lisäksi tarkoituksena oli vertailla case-yritysten eli TOK-yhtymän ja Keskimaan yhteiskuntavastuun raportointeja, jotta havaittaisiin TOK-yhtymän kehityskohdat ja tarjottaisiin samalla raportointiin kehitysehdotuksia.

Tutkimus suoritettiin toiminta-analyttisenä tutkimuksena ja luonteeltaan se on deskriptiivinen. Tutkimuksessa pyrittiin käyttämään mahdollisimman monipuolisia lähteitä, jotta käsitykset yhteiskuntavastuusta ja sen raportoinnista muotoutuisivat mahdollisimman objektiivisesti. Lähteinä käytettiin alan tiede- ja aikakauslehtien artikkeleita, yritysten sisäisiä ja yritysten ulkopuolelle tarkoitettuja tiedotteita, raportteja ja muita julkaisuja sekä teemahaastatteluja, joissa haastateltiin yhteensä yhdeksää henkilöä. Lisäksi tutkimuksen tekijä osallistui S-ryhmän yhteiseen yhteiskuntavastuun teemapäivään, jossa määriteltiin tunnuslukuja ja tietojen keruun lähdejärjestelmiä. Yhteyttä case-yrityksiin on pidetty myös muilla tapaamisilla, puhelimitse ja sähköpostilla.

Yhteiskuntavastuu jaetaan usein taloudelliseen, sosiaaliseen ja ympäristönäkökulmaan. Yhteiskuntavastuun määrittäminen voidaan pitää lakien noudattamista. Perusteita vastuullisuudelle voidaan hakea sidosryhmistä, tilivelvollisuudesta tai yrityskansalaisuuden käsitteestä. Ulkoisia yrityksen yhteiskuntavastuun muotoutumiseen vaikuttavia tekijöitä ovat lainsäädäntö, kansainväliset sopimukset, ohjeistot, standardit ja alan paras käytäntö. Yrityskohtaisia vaikuttajia vastuullisuuteen ovat puolestaan yrityksen toimiala, koko, kansainvälisyys ja yritysmuoto sekä organisaation omat arvot, toimintaperiaatteet ja tavoitteet.

Sidosryhmät ovat merkittävä tekijä yritysten aloittaessa raportoimaan vastuistaan. Raportoinnin kehittämiseen on annettu paljon ohjeistoja ja suosituksia, joita yritykset voivat hyödyntää oman raportointinsa aloittamisessa, mutta yritysten on lopulta itse arvioitava, mitä yhteiskuntavastuu merkitsee tai voisi merkitä juuri sen omassa toiminnassa. Erään viitekehyksen raportoinnille tarjoaa Global Reporting Initiative (GRI), jonka myötä on julkaistu yhteiskuntavastuun näkökulmia ja mittareita sekä raportoinnin toimintaohjeita ja periaatteita. Usein yhteiskuntavastuuraportoinnissa kuitenkin unohdetaan, että raportoinnilla pystytään seuraamaan tavoitteiden toteutumista ja siten mahdollisesti tehostamaan toimintaa yrityksen sisällä. Voidaan puhua yhteiskuntavastuujohtamisesta.

TOK-yhtymä toimii yhteiskuntavastuuasioiden suhteen vastuullisesti ja kuuntelee sidosryhmiensä ja etenkin asiakasomistajiensa mielipiteitä. Halutessaan osuuskaupan on kuitenkin mahdollista kehittää yhteiskuntavastuullista toimintaansa useilla eri alueilla. TOK-yhtymä voi pyrkiä olemaan kierrätyksen edelläkävijä toimimalla esimerkiksi kuntien kanssa yhteistyössä. Koska yhteiskuntavastuutietoja on kerätty myös TOK-yhtymässä S-ryhmän yhteistä raportointia varten, ei sidosryhmille tarkoitettua raporttia tarvitsisi aloittaa aivan alusta, vaan pohja olisi jo valmiina. TOK-yhtymän olisi mahdollista hyödyntää yhteiskuntavastuun mittareita myös jokapäiväisessä liiketoiminnan ohjauksessa.

Asiasanat	Yhteiskuntavastuu, raportointi, GRI
Muita tietoja	